

## **Protokoll fört vid socialnämndens, äldrenämndens och överförmyndarnämndens gemensamma råd för funktionshinderfrågor den 12 oktober 2017**

**Tid:**

Kl. 13.00–14.30

**Lokal:** Socialförvaltningen, rum: Storfors, Storforsplan 36,  
Farsta**Närvarande:**

Se sidan 2 i protokollet

Justerat den 16 oktober 2017

Lena Huss (HSO/ÅSS)  
vice ordförandeKerstin Järneberg (HSO/  
Reumatikerföreningen  
Stockholm), ledamot

**Närvarande**

Vice ordförande

Ledamot

Lena Huss (HSO/ÅSS)  
Håkan Jarmar (HSO/RSMH  
Stockholms läns distrikt)  
Kerstin Järneberg (HSO/  
Reumatikerföreningen Stockholm)  
Bengt Lyngbäck (HSO/FUB)  
Gunnar Sandström (SRF)

Tjänstemän

Gillis Hammar, förvaltningschef,  
socialförvaltningen  
Ann-Christine Hansson,  
förvaltningschef, äldreförvaltningen  
Håkan Andersson, förvaltningschef,  
överförmyndarförvaltningen  
Laila Väisänen, sekreterare,  
socialförvaltningen

**Anmält förhinder:**

Ordförande

Tjänsteman

Nils Duwähl (DHR)  
Veronica Wolgast Karlberg,  
avdelningschef, avdelningen för  
stadsövergripande sociala frågor vid  
socialförvaltningen

**1. Sammanträdets öppnande, presentation och godkännande av föredragningslista**

Vice ordförande Lena Huss öppnade sammanträdet och hälsade alla välkomna. Närvarande presenterade sig.

Rådet godkände föredragningslistan medföljande ändringar: att socialnämndens ärenden behandlades som punkt 5 och äldrenämndens som punkt 6. Gunnar Sandström anmälde en fråga och Håkan Jarmar två till punkt 8 övriga frågor.

**2. Val av protokolljusterare och tid för justering av protokollet**

Vice ordförande Lena Huss (HSO/ÅSS) (DHR) och Kerstin Järneberg (HSO/Reumatikerförbundet Stockholm) utsågs att justera protokollet. Protokollet justeras den 16 oktober 2017.

**3. Anmälan av protokollsjustering**

Det gemensamma funktionshinderrådets protokoll daterat 14 september 2017 och justerat den 16 september 2017 anmäldes. Inga kvarstående frågor.

**Rådets beslut**

Rådet beslutade att lägga det anmälda protokollet till handlingarna.

**4. Överförmyndarnämnden**

Anmälda ärenden ur föredragningslistan till sammanträdet 12 oktober 2017.

*Ärende 6*

Månadsrapport september 2017

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

*Ärende 7*

Stockholms läns godmans- och förvaltarförbunds ansökan om bidrag. Bilaga 1.

Dn2 2.4.4–221/2017

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

*Ärende 9.*

Förstärkt gemensam upphandlings- och inköpsorganisation – remiss från kommunstyrelsen. Bilaga 1.

Dnr 1.5–231/2017

Ärendet handlar om att skapa en ny organisation och arbetssätt i staden för att stärka kommunkoncernens inköpsarbete och etablera ett tätare samarbete mellan inköp och verksamheterna.

**Uttalande**

Rådet har tagit del av ärendet och ser i huvudsak positivt på att inrätta en samlad organisation för upphandlingar och inköp. Rådet vill betona att en sådan organisation även kan användas för viktiga principiella frågor. Exempel kan vara att ställa krav på goda anställnings- och arbetsförhållanden samt att leverantörer ska ha ett funktionshindersperspektiv, som arbetsgivare och vid produktion av varor och tjänster.

*Ärende 11.*

Förvaltningsgrupps protokoll 19 september 2017.

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

**5. Socialnämnden**

Anmälda ärenden ur socialnämndens föredragningslista till sammanträdet den 17 oktober 2017.

*Ärende 5.*

Legitimation för hälso- och sjukvårdskuratorer  
(Ds 2017:39)

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Dnr 1.7.1–548/2017

Rådet har tagit del av ärendet och ser positivt på en ökad kvalitetssäkring och betoningen av hög patientsäkerhet. Detta får dock inte innebära att rekryteringen till dessa viktiga befattningar blir orimlig. På många håll saknas kuratorer av olika skäl: resursbrist eller brist på personal. Ett system med legitimation ska leda till höjd kvalitet, men får inte innebära att volymen på verksamheten hotas. Det råder redan idag brist på psykosocialt stöd till patienterna på många håll. Om kommuner och landsting skall komma till rätta med detta, får inte formella och administrativa regler och rutiner lägga ytterligare hinder i vägen.

*Ärende 8*

Rapportering av missförhållanden i familjehem.  
Svar på skrivelse från Inga-Lill Persson (L) och Stina Bengtsson (C).  
Dnr 1.7.2–326/2017

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

*Ärende 9.*

Ensamkommande barn som far illa.  
Svar på skrivelse från Andréa Ström m.fl. (M)  
Dnr 1.7.1–325/2017

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

*Ärende 10.*

Månadsrapport september 2017  
Dnr 1.3.1–585/2016

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

*Ärende 13.*

Riktlinjer för budget- och skuldrådgivningen  
Dnr 3.1–291/2017

Ärendet handlar om revidering av stadens riktlinjer för budget- och skuldsanering. Lagen för verksamhetsområdet ändrades år 2016. Budget- och skuldrådgivningen regleras sedan dess i 5 kap. 12 § socialtjänstlagen i stället för skuldsaneringslagen. Skuldsatt är en fysisk person som har en eller flera aktuella skulder hos Kronofogden.

Konsumentverket är den nationella myndighet som ger rekommendationer för kommunernas budget- och skuldrådgivning.

I Stockholms stad är budget- och skuldrådgivning organiserad på 14 stadsdelsförvaltningarna samt på socialförvaltningen. Enligt nationella rekommendationer sedan 2016 ska kommunernas rådgivningsverksamhet innehålla: budgetrådgivning, skuldrådgivning, stöd inför och under ett skuldsaneringsförfarande, samverkan och utåtriktade insatser. Nytt i lagen är att den omfattar även egenföretagare med F-skattsedel, de kan ansöka om skuldsanering.

### Uttalande

Rådet har tagit del av ärendet och ser positivt på att frågan uppmärksammas och tydliggörs. Rådet vill dock betona att rådgivning i sig sällan leder till att en persons ekonomiska problem löses på sikt.

I dagens samhälle har många med sjukdom och/eller funktionsnedsättning en ansträngd ekonomi av olika skäl. Man har begränsad arbetsförmåga vilket leder till låga eller i värsta fall obefintliga inkomster. Utgifterna kan vara höga för behandlingar, läkemedel samt för stöd och service av olika slag. Många är enpersonshushåll vilket är kostsamt relativt sett. Även boendekostnaderna kan vara högre än för övriga medborgare.

Ekonomisk rådgivning är meningslöst om det inte finns inkomster som står i rimlig proportion till nödvändiga utgifter. I ärendet nämns personer med psykisk ohälsa. Rådet ser positivt på att denna grupp särskilt uppmärksammas. Det finns en rad olika orsaker till att dessa personer är extra utsatta. Arbetsförmågan är av naturliga skäl begränsad och sysselsättningsgraden därmed låg. Den psykiska ohälsan i sig kan leda till dålig ekonomi av en rad skäl, primära eller sekundära. Vidare är det många med psykisk ohälsa som även har annan funktionsnedsättning och somatisk ohälsa, vilket medför ytterligare extra utgifter. Sammantaget kan de ekonomiska konsekvenserna bli förödande för den enskilde.

På alla områden har personer med funktionsnedsättning det sämre än andra människor utom när det gäller bostad. Det framgår t.ex. från Socialstyrelsens rapport (år 2010) ”Alltjämt ojämlikt – Levnadsförhållanden för vissa personer med funktionsnedsättning.”

Budget- och skuldrådgivning är bra, men först måste staden ta sin del av ansvaret för att alla medborgare har en rimlig och trygg grundläggande försörjning.

### *Ärende 14.*

Revidering av riktlinjer för handläggning av dödsboärenden.  
Dnr 3.1.1–40/2017

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

### *Ärende 15.*

Rapportering av ej verkställda beslut enligt lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt socialtjänstlagen (SoL) kvartal 2, år 2017.

Dnr 3.1.1–547/2017

Rådet diskuterade rapportens uppgifter om bostäder för vuxna enligt LSS. Av beslut som inte har verkställts utgör bostadsfrågan ca hälften. Socialnämnden har ett uppdrag enligt stadens budgetbeslut 2017 att stimulera tillskapandet av fler LSS-bostäder. Förvaltningschef Gillis Hammar informerade om att inom detta uppdrag finns genomförandegrupp med respektive fackförvaltningar för planering och byggande av särskilda boenden. Även i majoritetens budgetförslag för 2018 ges socialnämnden i uppdrag i samråd med stadsdelsnämnderna möta behovet av särskilt boende enligt LSS och SoL som t.ex. att samordna planeringen av gruppboendestäder.

Rådet frågade om andra facknämnders skyldigheter att uppfylla 5 procents mål som gäller byggandet av särskilda boenden. Frågan tas sällan upp i detaljplaner, vid markanvisningar till privata byggherrar som bygger bostadsrätter med argument från stadsdelsnämnder att målet passar inte just nu in i det här områdets byggprojekt.

### **Uttalande**

Rådet har tagit del av ärendet och konstaterar att tillgång och utbud vad gäller anpassat boende är ett ständigt återkommande problem. Trots stadens ambitioner syns mycket få resultat vad gäller att trygga bostadsförsörjningen för personer med olika funktionsnedsättningar.

Rådet betonar att det är positivt att staden har tagit ett helhetsgrepp och samordnar planeringen och byggandet i en genomförandegrupp.

Rådet önskar att kunna bidra till genomförandegruppens arbete på tidigt stadium under 2018 när det gäller planering för och genomförande av särskilt boende; att ha löpande dialog med SoN:s uppdragstagare i genomförandegruppen.

Vidare framgår det av ärendet att män får väsentligt mer av stadens stöd och service enligt LSS än kvinnor, 60 procent respektive 40 procent. Rådet anser att dessa siffror måste analyseras och redovisas på ett fördjupat och tydligare sätt.

## **6. Äldrenämnden**

Anmälda ärenden ur äldrenämndens föredragningslista till sammanträdet 24 oktober 2017.

### *Ärende 7.*

Remissvar Legitimation för hälso- och sjukvårdskuratorer (Ds 2017:39)

Dnr 1.5–802/2017

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet och hänvisar till sitt uttalande i socialnämndens ärende 5.

*Ärende 8.*

Remiss om Förstärkt gemensam upphandlings- och inköpsorganisation – remiss från kommunstyrelsen.

Dnr 1.5–808/2017

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet och hänvisar till uttalandet i överförmyndarnämndens ärende 9.

*Ärende 9.*

Svar på skrivelse angående återkommunaliseringar av vård- och omsorgsboende– svar på skrivelse från Sofia Modig (KD), Dennis Wedin (M), Ann-Catrin Åslund (L) och Alfred Askeljung (C).

Dnr 1.5–689/2017

**Uttalande**

Rådet har tagit del av ärendet som handlar om ökade kostnader när vård- och omsorgsboende återkommunaliseras. Rådet tar inte ställning i frågan om huruvida verksamheter skall drivas, i enskild eller offentlig form.

Rådet framhåller vikten av att all offentligt finansierad verksamhet ska hålla hög kvalitet oavsett utförare. Kvalitetssäkring är viktigt oavsett vem ägaren/utföraren är. Kvalitet och kontinuitet är förutsättningar för den enskilde för att kunna få god service och uppleva trygghet. Rådet anser att systemet med kvalitetssäkring bör förstärkas och göras mer konkret.

*Ärende 13.*

Anmälan av rapporten Specialistsjuksköterska – med fördjupad kunskap och helhetssyn – uppföljning av Stockholms stads satsning på att utbilda specialistsjuksköterskor med inriktning vård av äldre.

Dnr 3.3–779/2017

**Uttalande**



Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet och ställer sig positivt till rapporten och kommande satsningar. Inom vård- och omsorgsboendet är det mänskliga bemötandet viktigt t.ex. vid behandlingssituationer, vid vardagssysslor hos brukaren. Det har förstudien observerat men hur värdera det vetenskapligt, mera studier behövs.

## **7. Anmälningssärenden**

Det gemensamma funktionshinderrådet beslutar att lägga följande dokument till handlingarna.

- 7.1. Protokoll från socialnämndens sammanträde  
den 19 september 2017, justerat den 19 september
- 7.2. Protokoll från äldre-nämndens sammanträde 19 september  
2017. Justerat den 3 oktober.
- 7.3. Protokoll från överförmyndarnämnds sammanträde  
den 21 september 2017, justerat den 28 september 2017.
- 7.3. Protokoll från kommunstyrelsens råd för funktionshinder-  
frågor den 11 september 2017, justerat den 20 september  
2017.

## **8. Övriga frågor**

- 8.1. S:t Julianpriset förslag om pristagare. Rådet diskuterade frågan och konstaterar att två av rådets ledamöter är i jävssituation som ledamöter i KS-funktionshinderrådets/jurys ledamöter. Rådets andra ledamöter kan lämna sina förslag till stadsledningskontoret.
- 8.2. Ledamoten Gunnar Sandström gav information om konsekvenser, när antalet ledsagningstimmar i en stadsdelsförvaltning minskades från 20 timmar till 12 timmar för en 90 år gammal person. Det ledde till en fallolycka på gatan och sjukhusbesök, m.m.
- 8.3. Ledamoten Håkan Jarmar diskuterade frågan om skillnader och likheter mellan Lex Sarah och Lex Maria. Och om missförhållanden i kommunen anmäls enligt Lex Sarah. Om missförhållande är ett rätt ord? Han föreslog granskning av vart Lex Sarah leder till. Förvaltningschef Gillis Hammar svarade att det finns sammanställningar av anmälningar och de görs i staden. Allvarligare händelser anmäls till IVO.
- 8.4. Utskrivning från sjukhus (landstingets verksamhet) till kommunens verksamheter. Ledamoten Håkan Jarmar lyfte upp frågan hur överenskommelsen kommer att förverkligas i staden. Förvaltningschef Ann-Christine Hansson informerade om att äldre-nämnden har bildat för

hemsjukvårds uppföljning en styrgrupp och projektgrupp. Förvaltningschef Gillis Hammar berättade om att socialtjänsten inte har haft så många verksamheter i dessa frågor, men arbetet kommer att börja nu, efter lagförändringen.

Rådet framförde att det är viktigt att rådet vid tidigt skede kan medverka i arbetet.

## **9. Sammanträdet avslutas**

Vice ordförande Lena Huss avslutade mötet kl. 14.30

Vid protokollet  
Laila Väisänen